

SPIS TREŚCI

Od redakcji	9
Wykaz skrótów	13
Wstęp	17
Zarys historii próżnowania oraz walki z nim	39
1. Próżność ludzka jako historyczny problem społeczny w Europie	41
1.1. Zjawisko próżności społecznej w starożytności oraz średniowieczu	42
1.2. Próżność bogatych i nędza ubogich w <i>Utopii</i> Tomasza Morusa	53
1.3. Skłonności do próżnowania Polaków oraz innych mieszkańców Europy Wschodniej	64
2. Nowożytna rewizja stosunku do próżnowania	74
2.1. Wprowadzenie <i>prawa o ubogich (poor law act)</i> w Anglii w 1601 r.	75
2.2. Nakaz pracy w specjalnych ośrodkach (<i>workhouses</i>)	81
2.3. Między próżniactwem ubogich a próżniactwem bogatych	89
3. Narodziny kapitalistycznej klasy próżniaczej (<i>leisure class</i>)	98
3.1. Naukowa geneza pojęcia „klasa próżniacza”	99
3.2. <i>Elita władzy</i> oraz <i>Białe kołnierzyki</i> według Charlesa Wrighta Millsa	109
3.3. Alienacja elit od pozostałej części społeczeństwa	123
Pluralizm współczesnych ujęć zjawiska próżności społecznej	137
1. Postawa próżności w świetle głównych nurtów filozofii społecznej	138
1.1. Ujęcie liberalne	139
1.2. Marksistowskie poglądy na temat próżnowania	150
1.3. Postmodernistyczna interpretacja próżności społecznej	162

2. Krytyka klasy próżniaczej Thorsteina Veblena	177
2.1. Ostentacyjna konsumpcja (<i>conspicuous consumption</i>)	178
2.2. Pogarda dla pracy	188
2.3. Demonstracyjne próżnowanie (<i>conspicuous leisure</i>)	199
3. Nowa teoria klasy próżniaczej Deana MacCannella	210
3.1. Postać turysty – metaforą współczesnego człowieka. Od „turysty” do „postturysty”	211
3.2. Kolekcjonowanie wrażeń oraz inscenizowany autentyzm zadaniami współczesnego próżniaka	222
3.3. Socjologia próżnowania	234
Próżność ludzka w wymiarze społecznym przejawem Ekonomizmu i błędu antropologicznego	245
1. Źródła postaw próżniaczych	245
1.1. Zagubienie obiektywnej hierarchii wartości	247
1.2. Utrata transcendentnego wymiaru życia społecznego i odejście od tradycyjnego rozumienia religii	259
1.3. Paradygmat konsumpcji kontra paradygmat pracy	271
2. Ocena moralna cech „klasy próżniaczej”	286
2.1. „Teoria klasy próżniaczej” T. Veblena w świetle katolickiej etyki społecznej	287
2.2. Rentierstwo, spekulacja, konsumeryzm i luksusowa turystyka	301
2.3. „Klasa próżniacza” ubogich w świetle katolickiej etyki społecznej	315
3. Wizja integralnego rozwoju społeczeństwa w świetle encykliki Benedykta XVI <i>Caritas in veritate</i>	329
3.1. Społeczeństwo obywatelskie	330
3.2. Postulat integralnego rozwoju świata	341
3.3. Powszechne braterstwo i współpraca rodziny ludzkiej (postulat <i>global governance</i>)	352
Zakończenie	365
Bibliografia	385